

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2Tos/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218010062
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6218010062.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Michaely Bucekovej, PhD. a JUDr. Jozefa Mikluša, v trestnej veci odsúdeného A. B., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. mája 2024 prejednal sťažnosť okresného prokurátúra Zvolen proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš sp. zn. VK-3T/20/2018 zo dňa 08.01.2024 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš sp. zn. VK-3T/20/2018 zo dňa 08.01.2024 a okresnému súdu ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. VK-3T/20/2018 zo dňa 08.01.2024 senát Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona rozhodol, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia s probačným dohľadom rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/45/2019 zo dňa 20.06.2019, osvedčil.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor sťažnosť v zákonnej lehote. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že napriek 13 priestupkom súd skonštatoval, že odsúdený viedol riadny život, pretože spáchané priestupky sú v inej sfére, než v ktorej bol uznaný vinným a odsúdený. Dodal, že podmienka pre osvedčenie definovaná zákonom ako vedenie riadneho života nie je limitovaná len na sféru, v ktorej sa odsúdený dopustil trestného činu, za ktorý bol odsúdený. Poriadny život vedie len ten, kto plní základné povinnosti občana tak v súkromnom živote, ako aj voči spoločnosti. O to viac podľa jeho názoru vyznieva polemicky konštatovanie, že odsúdený viedol riadny život, keď sa počas štvorročnej skúšobnej doby dopustil 13 priestupkov. Naopak, tento stav znamená, že odsúdený v skúšobnej dobe, kedy mal viesť riadny život pod hrozbou premeny uloženého trestu, systematicky porušoval zákony a dopúšťal sa priestupkov. Ani hrozba trestu ho nevedla k tomu, aby svoje spávanie prispôbil zákonným pravidlám a zákony na pravidelnej báze porušoval. Trval na tom, že za daného stavu nemal preukázané, že odsúdený viedol riadny život, a teda že splnil podmienky na osvedčenie sa v zmysle § 52 ods. 1 Trestného zákona. Výsledkom daného stavu by malo byť rozhodnutie o neosvedčení sa a o nariadení nepodmieneného trestu, a to bez ohľadu na to, či tento výrok sa súdu javí ako neprimerane prísny pre odsúdeného. Napadnuté uznesenie považoval za nezákonné a ako také ho navrhol zrušiť. Súčasne navrhol, aby sťažnostný súd rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia s probačným dohľadom a o nariadení nepodmieneného trestu odňatia slobody.

K sťažnosti prokurátora sa vyjadril odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu. Vo svojom vyjadrení predovšetkým uvádzal, že skúšobná doba mu uplynula dňa 20.06.2023, resp. dňa 21.06.2023. Skutok, za ktorý bol odsúdený, sa stal pred viac ako 10 rokmi s tým, že po pôvodnom rozhodnutí Okresného súdu Veľký Krtíš v spojitosti s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, kde bol odsúdený na podmienenečný trest odňatia slobody, si plnil svoje povinnosti súvisiace s tým, že viedol riadny život a

dodržiaval obmedzenia uložené mu súdom. Na základe podnetu okresného prokurátora vo Zvolene podal generálny prokurátor proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici dovolanie, kde došlo k zrušeniu pôvodného rozsudku a vec znovu pojednával Okresný súd Veľký Krtíš, ktorý mu znovu uložil za skutky kladené mu za vinu podmienený trest odňatia slobody a s takýmto trestom sa stotožnil aj krajský súd. Po dobu štyroch rokov mu nebolo vznesené obvinenie z akéhokoľvek skutku, ktorý by mal charakter trestného činu s tým, že to nebolo urobené ani doteraz, keď uplynula doba skoro päť rokov od jeho odsúdenia, pričom ani v predchádzajúcom období potom, ako bol prepustený z väzby na slobodu v trvaní minimálne desať rokov sa nedopustil žiadneho takého konania, za ktoré by mu bolo vznesené obvinenie a bol by odsúdený. V priebehu skúšobnej doby sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania, ktoré by malo priamy alebo nepriamy súvis s omamnými a psychotropnými látkami a predmetné priestupky majú charakter porušenia pravidiel cestnej premávky, pričom sa jedná v priemere o tri priestupky za jeden rok. Ďalej argumentoval tým, že sa zaoberá taxi službou a pri svojej činnosti, ktorá má charakter prepravy osôb sa mohol dopustiť priestupkov, ktoré majú charakter vo väčšine prípadov prekročenia rýchlosti, ktorá súvisí s podnikateľskými aktivitami a je bežnou charakteristikou z hľadiska toho, že pri najazdení veľkého množstva kilometrov môže dochádzať k ojedinelému porušeniu pravidiel cestnej premávky, ale to automaticky neznamená, že by nežil riadnym spôsobom života o čom svedčia správy z jeho bydliska, ako aj pracoviska. Dodal, že na jednej strane bol dozorujúci prokurátor pasívny, keď sa nezúčastnil verejného zasadnutia súdu a na druhej strane podal sťažnosť, čo je jeho právom, avšak na podklade právne relevantných skutočností a nie za účelom skresľovania konania a postoja odsúdeného vo vzťahu k vedeniu riadneho spôsobu života v skúšobnej dobe. Pokiaľ by mal nastúpiť do výkonu trestu, tak by to radikálnym spôsobom zmenilo jeho život, pretože má vyživovaciu povinnosť, žije usporiadaným spôsobom života a aktívne podniká v medziach živnostenského oprávnenia. Okrem toho za súčasného právneho stavu a novely Trestného zákona skutok, za ktorý bol pôvodne odsúdený, by mal byť posudzovaný miernejšie a je zrejmé, že pokiaľ by súd v súčasnej dobe prejednával túto trestnú činnosť, tak by mu musel uložiť oveľa miernejší trest. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil a sťažnosť dozorového prokurátora zamietol v celom rozsahu.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora bola podaná dôvodne, pretože neboli splnené všetky zákonné podmienky na rozhodnutie podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona o osvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom.

Z predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/45/2019 zo dňa 20.06.2019, uznaný vinným zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, výkon ktorého mu bol podmienenčne odložený s probačným dohľadom so skúšobnou dobou vo výmere štyroch rokov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2019, ktorá právna skutočnosť bola určujúcou pre začatie plynutia skúšobnej doby, ktorá plynula odo dňa 21.06.2019 do dňa 20.06.2023.

Podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienený trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2, alebo uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti.

Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia pri rozhodovaní o neosvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe posudzuje súd celkové správanie sa odsúdeného v skúšobnej dobe. Pokiaľ ide o riadny život, uvedenému pojmu zodpovedá také správanie posudzovanej osoby, pri ktorom táto osoba dodržiava

právny poriadok a ďalšie normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužíva svoje práva voči spoluobčanom, nenarušuje občianske spolužitie, nedopúšťa sa trestných činov, priestupkov a iných deliktov. Znakom riadneho života je i beztrestnosť, hoci nemusí sama o sebe vždy znamenať, že podmiennečne odsúdený vedie riadny život a naopak. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmiennečne odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom, alebo nedodržiaval probačný dohľad a nevyhovel uloženým podmienkam. Podmienka vedenia riadneho života je splnená najmä vtedy, ak podmiennečne odsúdený plní základné povinnosti občana tak v súkromnom živote, ako aj voči spoločnosti. Riadny život preto nemožno stotožňovať len s bezúhonnosťou. Z uvedených zásad vyplýva, že pre konštatáciu, že odsúdený viedol v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom riadny život musí byť preukázané, že odsúdený závažným spôsobom neporušuje normy spoločenského správania sa.

Dňa 08.01.2024 vykonal okresný súd vo veci verejné zasadnutie a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom osvedčil.

Rozhodujúc vo veci krajský súd považoval skutkové zistenia okresného súdu za neúplne a dostatočne dôkazne nepodložené hodnotením odsúdeného z hľadiska vedenia riadneho života, pokiaľ ide o hodnotenie spáchaných priestupkov počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Je však potrebné uviesť, že prvostupňový súd si zabezpečil ako podklad pre rozhodnutie listinné dôkazy, okrem iného aj pripojený spis Obecného úradu Veľký Krtíš, odbor všeobecnej vnútornej správy, ale aj správu mesta Veľký Krtíš, podľa ktorej správanie odsúdeného nebolo riešené v priestupkovom konaní a výpis z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov. V tejto súvislosti však okresný súd len stroho zhodnotil, že odsúdený sa dopustil menej závažných priestupkov na úseku dopravy a jedného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, za ktoré mu bola uložená sankcia v podobe pokuty, ktorú zaplatil. Evidované priestupky v rozhodnom období boli síce vybavené v blokovanom konaní, kde pokutový blok predstavuje správne rozhodnutie a priestupkový spis sa nezakladá, avšak bolo úlohou prvostupňového súdu podrobne skúmať povahu jednotlivých priestupkov, za ktoré bol odsúdený potrestaný. Spáchanie priestupku a postihnutie za tento priestupok sú dve rozdielne skutočnosti. Z hľadiska posúdenia vedenia riadneho života, je vždy potrebné prihliadnuť predovšetkým k závažnosti porušenia podmienok pre vedenie riadneho života, teda v tomto prípade k závažnosti spáchaných priestupkov a nie len vo vzťahu spáchaných priestupkov odsúdeného ku skutku, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Nestačí len konštatovanie okresného súdu, že odsúdený sa síce správal počas skúšobnej doby spôsobom rozporujúcim zákonu, avšak v inej sfére, než za akú bol uznaný vinným a za ktorú bol právoplatne odsúdený, preto dospel k záveru, že sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom osvedčil. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na aktuálnu centrálnu evidenciu správnych deliktov a priestupkov, kde došlo jednak k ďalšiemu navýšeniu priestupkov z 13 na 15, pričom z tejto evidencie je okrem iného zrejmé, že vo všetkých prípadoch došlo k zaplateniu blokovej pokuty na mieste, preto sa bude potrebné opätovne zaoberať odsúdeným tvrdenou objektívnou zodpovednosťou, za spáchané priestupky, teda, že niektoré nespáchal on.

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že uznesenie Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš sp. zn. VK-3T/20/2018 zo dňa 08.01.2024 zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Úlohou okresného súdu po vrátení veci bude v súlade s vysloveným právnym názorom krajského súdu vec znovu prejednať, dostatočne sa vysporiadať s dôkaznou situáciou v súlade s ust. § 2 ods. 10 Trestného poriadku, všetky vykonané dôkazy vyhodnotiť (predovšetkým povahu a závažnosť spáchaných priestupkov) v súlade s ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku, následne znovu rozhodnúť.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne pomerom hlasov 3 : 0 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.